

Ledelsesvurdering 2. tertial 2016

1. Innledning

Etter tilførselen av varige midler i 2013 har HF vært gjennom en periode hvor fakultetet har arbeidet for å bygge opp og styrke sterke faglige miljøer. Rammeøkningene ga fakultetet og grunnenhetene et stort handlingsrom til å gjennomføre omstilling og faglige prioriteringer. Fakultetet har i perioden frem til 2018 avsatt om lag 100 millioner kroner til gjennomføring av omstillinger og faglige prioriteringer. Dette har resultert i at fallet i vitenskapelige årsverk ble stanset, og at vi nå ser en økning i årsverk og tilsetninger.

Til tross for planer og avsetninger har HF likevel bygget opp et stort mindreforbruk i perioden 2013-2015. Hovedårsaken til dette er tilførselen av varige og midlertidige midler i 2013 som kom så tidlig at fakultetet ikke har klart å omsette midlene i ytterligere økt aktivitet. Den viktigste årsaken til dette er at det i tillegg til alle planlagte nyttilsetninger for å styrke fagmiljøene, også har vært et uforutsett høyt antall ansatte som har sluttet og som også har måttet bli erstattet.

Gitt Universitetsstyrets rammevedtak i juni 2016 er den økonomiske situasjonen nå endret. Store varige rammekutt gjeldende fra 2017 og omdisponeringen av 60 mill. av fakultetets akkumulerte mindreforbruk til rehabilitering av Niels Treschows hus, vil legge nye premisser for fakultetets økonomi fremover.

For at HF skal nå de målsettingene grunnenhetene og fakultetet har satt seg er det viktig at vi nå ikke endrer kurs vesentlig, men opprettholder planlagt aktivitetsnivå inntil videre. Lavere rammer vil på sikt medføre at fakultetet må se på sine stillingsplaner på nytt.

De nye lavere rammene er ennå ikke innarbeidet i langtidsprognosen, denne er derfor usikker. Den gjeldende langtidsprognosen viser en utvikling fra et akkumulert mindreforbruk i 2016 på 144 mill. til et akkumulert mindreforbruk i 2020 på 28,2 mill. Dette inkluderer omdisponeringen på 60 mill. fra HF's akkumulerte mindreforbruk og viser altså at fakultetet samlet sett legger opp til et merforbruk i perioden.

2. Vurdering av gjennomføring av årsplan 2016-2018

Utdanning

HF har over tid gjennomført analyser for å skaffe et kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag for å utvikle tiltak som møter utfordringene innenfor utdanningsfeltet.

Fakultetet er godt i gang med flere store tiltak for å styrke studentenes integrering i fagmiljøet, og for å sikre god oppfølging underveis i studiene. Vi har blant annet gjennomført en studiestart med et sterkere faglig eierskap og deltagelse enn tidligere, med godt oppmøte og mye engasjement. Vi er også høsten 2016 i gang med et pilotprosjekt om veilederrollen, i samarbeid med Fagområdet for universitetspedagogikk. Sammen med Avdeling for fagstøtte har vi i 2016 videreført arbeidet med å analysere studentenes vei gjennom studieløpet, nå ned på studieretningsnivå. Dette har vært et omfattende arbeid som vil bli ferdigstilt i løpet av oktober. Analysene viser blant annet at fakultetet bør rekruttere flere yngre studenter, og vi vil utvide skolebesøksordningen i 2017.



Vi jobber kontinuerlig for å styrke studentenes læringsutbytte og arbeidslivsrelevans. Tre bransjekartlegginger har gitt oss tilbakemeldinger om hva slags kompetansebehov arbeidslivet etterspør, og hvordan våre kandidater rekrutteres. Vi har også hatt et stort fokus og lagt ned mye arbeid i digital eksamen, og har en stor økning både i antall emner og i antall kandidater med digital eksamen.

Mange av tiltakene på utdanningssiden er fakultetsovergripende, samtidig som de må tilpasses de betydelige forskjellene som er på våre studietilbud. De er i hovedsak også langsiktige, og det vil ta tid før vi ser en effekt. Indikatorer som studiepoeng per student og gjennomføringsgrad påvirkes av en rekke forhold. Ikke alle er kjente og flere er utenfor det vi som fakultetet kan påvirke. Vårt mål er at alle studenter skal tilbys gode og relevante studietilbud med høy studiekvalitet.

Forskning

Fakultetet deler UiOs ambisjoner om betydelig bedre deltakelse og uttelling ved utlysningene under EUs rammeprogram Horisont2020 og European Research Council (ERC). HF skal øke antall søknader med reell mulighet for gjennomslag både til ERC, tematiske utlysninger under Horisont2020 og Marie Skłodowska Curie Actions. På sikt skal fakultetet ha en betydelig økning i EU-inntjeningen. For å få til dette skal vi styrke insentivene for å søke, og flere av våre ansatte skal utvikle kompetanse og internasjonal erfaring i tråd med de krav som stilles. Enkelte aktiviteter er gjennomført eller påbegynt, mens andre aktiviteter blir justert og videreført i 2017.

Utvikling og oppstart av et karriereløpsprogram for forskere med potensial til å lykkes med søknader til ERC eller med reelle muligheter for å delta i tematiske søknader er det mest omfattende enkelttiltaket i 2016. Programmet består av en kombinasjon av felles samlinger, mentorordning, karriereplan og individuell oppfølging. Åtte kandidater er tatt opp i første gruppe og varigheten på programmet er fem år. Ytterligere en gruppe starter opp i 2017. Det forventes at programmet vil bidra til at fakultetet de neste årene vil få flere søknader særlig til ERC og Marie Skłodowska Curie-action og at flere av søknadene blir innvilget. Dersom vi ikke oppnår minst to ERC – grants i løpet av de neste fem år, er det å karakterisere som svært skuffende.

HF har videre arbeidet målrettet for å få sitt tredje SFF. I henhold til vårt mål er to søknader fra fakultetet videre til finalerunden. Begge disse miljøene har også fått Toppforsk, noe som også lover godt for deres videre sjanser.

Samfunnskontakt, formidling og innovasjon

Fakultetet har gjort nybrottsarbeid med kartleggingen av potensialet for utdannings- og forskningssamarbeid i tre viktige bransjer for HF's kandidater. Kunnskapen fra kartleggingene vil komme til nytte når fakultetet skal jobbe videre med samarbeidsrelasjonene til prioriterte eksterne aktører. Arbeidet med å videreutvikle nettstedet Norgeshistorie.no og formidle det til sentrale målgrupper har fungert godt, og undersøkelser viser at målgruppene bruker nettstedet.

Fakultetet har laget utkast til en kommunikasjonsstrategi for den tverrfaglige satsingen UiO:Norden som behandles i satsingens styre i september. Strategien er et godt og nødvendig grunnlag når en kommunikasjonsplan som konkretiserer tiltak skal utarbeides. Fakultetet er stort sett i rute når det gjelder planlagte tiltak under Samfunnskontakt, formidling og innovasjon, selv om noen tiltak får en litt annen form underveis i arbeidet.

Fakultetet deltar i UiOs innovasjonsløft og er i gang med å finne tiltak som kan styrke denne oppgaven

3. Vurdering av økonomisk utvikling

Basisvirksomhet

Basisvirksomheten ved Det humanistiske fakultetet har pr. 2.tertial et akkumulert mindreforbruk på 150 mill. kroner. Det isolerte mindreforbruket er på 28,5 mill. kroner hittil i år.

Tross mindreforbruk i forhold til årsbudsjettet har HF likevel klart å øke aktivitetsnivået både på personalkostnader og driftskostnader i forhold til T2 2015. Dette vises ved at det isolerte mindreforbruket før nettobidrag etter T2 2016 ligger på ca 10 millioner mot nesten 25 millioner samme periode i 2015.

Forsinkede ansettelser, spesielt gjelder dette rekrutteringsstillinger hvor det var planlagt 30 tilsetninger fra august av , gjør at vi oppjusterer estimatet på årets akkumulerte mindreforbruk. Årsbudsjettet antyder et akkumulert mindreforbruk på ca. 117 mill. ved årsslutt. I T1-prognosen oppjusterte vi dette til 126 mill. Prognosen fra 2. tertial viser nå at vi går mot et mindreforbruk på ca. 144 mill. i 2016 .

Eksternt finansiert virksomhet

Den eksternt finansierte virksomheten ved HF har vist stabilt nivå over tid. Utfasingen av prosjektet Norsk Ordbok (årlig inntekt 20 mill. kr) i 2015 medførte en reduksjon i volum. Sammenlignet med regnskapet for ett år siden (2. tertial 2015) viser personalkostnadene en nedgang på 4,3 mill. kr (12 %), i hovedsak som følge av nevnte utfasing av ordbokprosjektet. Nettobidraget fra prosjektene til basisøkonomien (midler fra frikjøp av personale og overhead fratrukket egenandel) utgjør 17,6 mill. pr 2. tertial, en økning på 4,7 mill. fra samme tid i fjor.

Den eksterne finansieringen ved HF har de senere år hatt et volum på i overkant av 100 mill. kr årlig. Utfasing av flere prosjekter, spesielt Norsk Ordbok, medførte at inntektene for året 2015 gikk ned til 85 mill. kr. HF legger til grunn at den eksterne finansieringen vil ta seg opp igjen som følge av god tilvekst av nye prosjekter i 2015 og 2016. For eksempel fikk 14 søknader fra HF tilsagn om støtte ved siste tildeling av FRIPRO-midler fra Forskningsrådet, deriblant to toppforskprosjekter. Prognostisert årsinntekt utgjør 105 mill. kr for 2016 og øker til 117 mill. i 2017. Videre er det budsjettet med inntekt på 116 mill. i 2018, 109 mill. i 2019 og 100 mill. i 2020. Kostnadene er budsjettet med tilsvarende volum, slik at økonomien går i tilnærmet balanse over tid. Prognosen er basert på nøktern, men realistisk budsjettering.

Fakultetet har forhåpninger om tildeling av ny SFF i 2017, da to søknader fra HF (instituttene IFIKK og IMV) har gått videre til trinn 2 i søknadsrunden. Fakultetet arbeider også systematisk for å få gjennomslag på søknader til EU, spesielt ERC.

Nettobidraget til basisøkonomien har de senere år utgjort ca. 25 mill. kr årlig. Det er i prognosen lagt til grunn en viss økning som følge av økte overheadinntekter fra nye prosjekter. Nettobidraget er beregnet til 25 mill. i 2016, 34 mill. pr år i 2017, 2018 og 2019, og 30 mill. i 2020.

Det understrekes at den eksterne finansieringen etter sin natur er usikker og det er risiko for at både inntjening og nettobidrag kan bli lavere enn budsjettet.

Dato:

Arne Bugge Amundsen

